

MINISTARSTVO
POLJOPRIVREDE

KRIZNI PLAN
ZA POSTUPANJE U SLUČAJU NALAZA JAPANSKOG PIVCA
Popila japonica Newman

Zagreb, listopad 2023.

SADRŽAJ

SKRAĆENICE	3
1. UVOD	4
2. ZAKONSKI OKVIR	5
3. PRAVNI OKVIR	5
4. ŠTETNI ORGANIZAM	11
4.1. Taksonomija	11
4.2. Domaćini	11
4.3. Rasprostranjenost	11
4.4. Opis	12
4.5. Simptomi napada japanskog pivca	12
4.6. Širenje	12
5. NADZOR JAPANSKOG PIVCA U HRVATSKOJ	14
6. POSTUPAK U SLUČAJU KRIZNE SITUACIJE	15
6.1. Uloge i odgovornosti	15
6.2. Postupak u slučaju nalaza	17
6.3. Obavješćavanje nadležnih tijela	17
6.4. Obavješćavanje Europske komisije	17
6.5. Obavješćavanje posjednika bilja	17
6.6. Mjere koje se odmah provode	17
6.7. Odobravanje sredstava za zaštitu bilja	19
6.8. Nadzor na mjestu nalaza	21
6.9. Obavješćavanje javnosti	21
6.10. Obavješćavanje specijaliziranih subjekata	22
6.11. Analiza rizika	22
6.12. Uspostava demarkiranog područja	22
6.13. Određivanje i izrada demarkiranog područja	23
6.14. Odluka o određivanju demarkiranih područja	23
6.15. Donošenje akcijskog plana	23
6.16. Oporavak	24
6.17. Osposobljavanje osoblja nadležnih tijela i specijaliziranih subjekata	26
6.18. Daljnji postupak	26
7. PRISTUP NADLEŽNIH TIJELA PROSTORIMA U KOJIMA SE PROVODE AKTIVNOSTI	28
8. LABORATORIJI	28
9. FINANCIRANJE	28
10. RESURSI	29
11. PRILOZI	30
PRILOG I. Biljke domaćini štetnog organizma <i>Popillia japonica</i>	30
PRILOG II. Rasprostranjenost štetnog organizma <i>Popillia japonica</i>	31
PRILOG III. Metodologija uzimanja uzoraka	32
PRILOG IV. Japanski pivac i simptomi napada štetnika	35
PRILOG V. Mjere iskorjenjivanja i sprječavanja širenja japanskog pivca prema Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2023/1584	39
PRILOG VI. Kontakti nadležnih tijela	41

SKRAĆENICE

EU	Europska unije
MINFIN	Ministarstvo financija
MP	Ministarstvo poljoprivrede
MP – SFP	Ministarstvo poljoprivrede, Sektor fitosanitarne politike
HAPIH	Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu
HAPIH – CZB	Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu – Centar za zaštitu bilja
DIRH	Državni inspektorat Republike Hrvatske
DIRH – SFI	Državni inspektorat Republike Hrvatske – Sektor za nadzor poljoprivrede i fitosanitarni nadzor
HŠI	Hrvatski šumarski institut
TZ	Treće zemlje
Japanski pivac	Prioritetni štetni organizam <i>Popillia japonica</i> Newman

Pojmovi i izrazi koji se koriste u ovom dokumentu, a imaju rodno značenje, odnose se jednako na muški i ženski rod.

I. UVOD

Karantenski štetni organizam Unije je štetni organizam koji u Uniji nije prisutan ili, ako je prisutan, nije široko rasprostranjen. Sposoban je ući u područje Unije, udomaćiti se u njemu i proširiti se unutar njega ili, ako je prisutan na području, ali nije široko rasprostranjen, sposoban je ući u dijelove tog područja u kojima nije prisutan, udomaćiti se na tim dijelovima i proširiti se unutar njih. Njegov ulazak, udomaćivanje i širenje imali bi neprihvatljivi gospodarski, okolišni ili socijalni učinak na područje Unije, ili dijelove Unije u kojima nije prisutan. Za karantenske štetne organizme Unije dostupne su izvedive i djelotvorne mjere za sprječavanje ulaska, udomaćivanja ili širenja tih štetnih organizama unutar tih područja te mjere za ublažavanje njihovih rizika i učinaka.

Japanski pivac reguliran je kao karantenski štetni organizam Unije, a svrstan u skupinu prioritetnih organizama Delegiranom uredbom komisije (EU) 2019/1702 od 1. kolovoza 2019. godine o dopuni Uredbe (EU) 2016/2031 Europskog parlamenta i Vijeća izradom popisa prioritetnih štetnih organizama. Prioritetni štetni organizmi su karantenski štetni organizmi Unije čiji je potencijalni gospodarski, okolišni ili socijalni učinak u području Unije najozbiljniji.

Delegiranom uredbom komisije (EU) 2019/1702 od 1. kolovoza 2019. godine o dopuni Uredbe (EU) 2016/2031 Europskog parlamenta i Vijeća izradom popisa prioritetnih štetnih organizama, određeno je 20 prioritetnih štetni organizama.

Na temelju članka 25. Uredbe 2016/2031/EU RH je u obvezi izraditi krizni plan za svaki prioritetni štetni organizam prema popisu iz Priloga I. Uredbe 2019/2072. Plan sadržava informacije o postupcima donošenja odluka, postupcima i protokolima koje treba slijediti, uključujući dodatne izvore u slučaju službeno potvrđene prisutnosti prioritetnog štetnog organizma ili sumnje na njegovu prisutnost. Radi uspostave demarkiranih područja u krizni plan uključuju se mjere i načela upravljanja rizikom.

Kako bi se spriječio ulazak, udomaćivanje i širenje prioritetnih štetnih organizama na području Republike Hrvatske, izrađuju se nacionalni predmetni krizni planovi (u daljnjem tekstu: krizni plan). Ovaj krizni plan izrađen je za štetni organizam *Popillia japonica*, japanski pivac. Svrha ovog plana je utvrditi glavne elemente djelovanja za brzu i učinkovitu reakciju nadležnih tijela i službi u slučaju pronalaska japanskog pivca, kako bi se postigao propisani cilj, odnosno iskorjenjivanje ovog štetnog organizma i time spriječile ekološke i gospodarske štete u voćnjacima, parkovima, šumama i drugim sredinama. Planom su navedeni zadaci pojedinih dionika sukladno propisanim poslovima i ovlaštenjima, koji se moraju dosljedno i koordinirano provoditi kako bi se fitosanitarnim mjerama.

Unos i širenje tog štetnog organizma u Hrvatskoj imao bi značajne negativne gospodarske učinke i učinke na okoliš. Da bi se to spriječilo, u Hrvatskoj se provodi stalni nadzor nad japanskim pivcem. U slučaju nalaza japanskog pivca, brzo i učinkovito djelovanje na početnim žarištima ključno je za sprječavanje širenja ili iskorjenjivanje ovog štetnog organizma odnosno poduzimaju se sljedeće aktivnosti:

- iskorjenjivanje japanskog pivca;
- osiguravanje kontinuiranog praćenja i brzo djelovanje;

- osiguravanje jasne raspodjele zadataka, rokova za ostvarenje rezultata i vremenskog okvira provedbe propisanih aktivnosti;
- osiguravanje bržeg i učinkovitijeg povezivanja svih sudionika uključenih u zapovijednom lancu te podizanje javne svijesti.

2. ZAKONSKI OKVIR

- Zakon o biljnom zdravlju (Narodne novine 127/19, 83/22) (u daljnjem tekstu: Zakon)
- Uredba (EU) 2016/2031 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. listopada 2016. o zaštitnim mjerama protiv organizama štetnih za bilje i o izmjeni uredaba (EU) br. 228/2013, (EU) br. 652/2014 i (EU) br. 1143/2014 Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 69/464/EEZ, 74/647/EEZ, 93/85/EEZ, 98/57/EZ, 2000/29/EZ, 2006/91/EZ i 2007/33/EZ
- Provedbena uredba Komisije (EU) 2019/2072 od 28. studenoga 2019. o utvrđivanju jedinstvenih uvjeta za provedbu Uredbe (EU) 2016/2031 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu zaštitnih mjera protiv organizama štetnih za bilje te o stavljanju izvan snage Uredbe Komisije (EZ) br. 690/2008 i izmjeni Provedbene uredbe Komisije (EU) 2018/2019
- Provedbena uredba Komisije (EU) 2023/1584 od 1. kolovoza 2023. o mjerama za sprečavanje udomaćivanja i širenja štetnog organizma *Popillia japonica* Newman i o mjerama za iskorjenjivanje i obuzdavanje širenja tog štetnog organizma unutar određenih demarkiranih područja Unije.

3. PRAVNI OKVIR

Popillia japonica je karantenski štetni organizam Unije. Svrstan je u Prilog II. Dio B Provedbene uredbe Komisije (EU) 2019/2072 (Štetni organizmi za koje je poznato da se pojavljuju na području Unije).

Bilje i biljni proizvodi i tlo koji predstavljaju rizik za unos japanskog piva regulirani su u Prilogu VI. Provedbene uredbe Komisije (EU) 2019/2072 (Popis bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta čiji je unos u Uniju iz određenih trećih zemalja zabranjen). Posebni zahtjevi vezani uz japanskog piva, za unošenje biljaka iz trećih zemalja, utvrđeni su u Prilogu VII. (točka 4.2.). Posebno zahtjevi vezani uz japanskog piva, za premještanje bilja unutar EU, utvrđeni su u Prilogu VIII. (točka 2.1.).

Zbog pojave u Uniji japanski pivac reguliran je Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2023/1584 od 1. kolovoza 2023. o mjerama za sprečavanje udomaćivanja i širenja štetnog organizma *Popillia japonica* Newman i o mjerama za iskorjenjivanje i obuzdavanje širenja tog štetnog organizma unutar određenih demarkiranih područja Unije. U dotičnoj uredbi se navode pojmovi „bilje domaćin“ i „navedeno bilje“. Navode se u članku 2., točkama 2. i 3.:

2. „bilje domaćin“ znači sve bilje za sadnju s uzgojnim supstratima namijenjenima za održavanje bilja na životu, osim bilja u kulturi tkiva i vodenog bilja;

3. „navedeno bilje” znači bilje za sadnju s uzgojnim supstratima namijenjenima za održavanje bilja na životu, osim bilja u kulturi tkiva i vodenog bilja navedenog u Prilogu I.

Relevantni dijelovi prethodno navedenih propisa prikazani su u nastavku teksta.

Prilog VII. Provedbene uredbe Komisije (EU) 2019/2072 – Popis bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta podrijetlom iz trećih zemalja i odgovarajući posebni zahtjevi za njihov unos na područje Unije.

	Bilje, biljni proizvodi i drugi predmeti	Oznake KN	Podrijetlo	Posebni zahtjevi
4.2.	Bilje za sadnju s uzgojnim supstratima namijenjenima za održavanje na životu bilja, osim bilja u kulturi tkiva i vodenog bilja	ex 0602 20 80 ex 0602 30 00 ex 0602 40 00 ex 0602 90 20 ex 0602 90 30 ex 0602 90 41 ex 0602 90 45 ex 0602 90 47 ex 0602 90 48 ex 0602 90 50 ex 0602 90 70 ex 0602 90 91 ex 0602 90 99	Kanada, Kina, Indija, Japan, Rusija, Švicarska i Sjedinjene Američke Države	Službena izjava u kojoj je za bilje navedeno sljedeće: (a) potječe s područja za koje je nacionalna organizacija za zaštitu bilja u zemlji podrijetla utvrdila da je slobodno od štetnog organizma <i>Popillia japonica</i> Newman u skladu s relevantnim Međunarodnim normama za fitosanitarne mjere. Ime tog područja navodi se u fitosanitarnom certifikatu, ili (b) uzgojeno je na mjestu proizvodnje za koje je nacionalna organizacija za zaštitu bilja u zemlji podrijetla utvrdila da je slobodno od štetnog organizma <i>Popillia japonica</i> Newman u skladu s relevantnim Međunarodnim normama za fitosanitarne mjere: i. koje je podvrgnuto godišnjem službenom inspekcijskom pregledu i najmanje jednom inspekcijskom pregledu mjesečno tijekom tri mjeseca prije izvoza radi otkrivanja bilo kakvih znakova zaraze štetnim organizmom <i>Popillia japonica</i> Newman, a ti su pregledi provedeni u vrijeme primjereno za otkrivanje prisutnosti tog štetnog organizma, barem vizualnim pregledom svih biljaka, uključujući korove, i uzorkovanjem uzgojnih supstrata u kojima biljke rastu, i ii. koje je okruženo sigurnosnim područjem od najmanje 100 m, za koje je u okviru godišnjih službenih nadzora provedenih u primjereno vrijeme potvrđena odsutnost štetnog organizma <i>Popillia japonica</i> Newman, i iii. neposredno prije izvoza bilje i uzgojni supstrati podvrgnuti su službenom inspekcijskom pregledu, uključujući uzorkovanje uzgojnih supstrata, i utvrđeno je da su slobodni od štetnog organizma <i>Popillia japonica</i> Newman, i iv. za bilje vrijedi sljedeće:

				<p>— njime se rukuje te se ono pakira ili prevozi na način da se spriječi zaraza štetnim organizmom <i>Popillia japonica</i> Newman nakon napuštanja mjesta proizvodnje</p> <p>— ili</p> <p>— premješta se izvan sezone letenja štetnog organizma <i>Popillia japonica</i> Newman,</p> <p>ili</p> <p>(c) tijekom cijelog životnog vijeka uzgajano je u proizvodnoj jedinici s potpunom fizičkom izolacijom od unosa štetnog organizma <i>Popillia japonica</i> Newman i za bilje vrijedi sljedeće:</p> <p>(i) njime se rukuje te se ono pakira ili prevozi na način da se spriječi zaraza štetnim organizmom <i>Popillia japonica</i> Newman nakon napuštanja proizvodne jedinice,</p> <p>ili</p> <p>(ii) premješta se izvan sezone letenja štetnog organizma <i>Popillia japonica</i> Newman</p> <p>ili</p> <p>(d) proizvedeno je primjenom sustavnog pristupa odobrenog u skladu s postupkom utvrđenim u članku 107. Uredbe (EU) 2016/2031 kako bi se osigurala sloboda od štetnog organizma <i>Popillia japonica</i> Newman.</p>
--	--	--	--	---

Prilog VIII. Provedbene uredbe Komisije (EU) 2019/2072 – Popis bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta podrijetlom s područja Unije i odgovarajući posebni zahtjevi za njihovo premještanje unutar područja Unije

Bilje, biljni proizvodi i drugi predmeti	Zahtjevi
2.1. Bilje za sadnju s uzgojnim supstratima, osim bilja u kulturi tkiva i vodenog bilja	<p>Službena izjava u kojoj je za bilje navedeno sljedeće:</p> <p>(a) potječe s područja za koje je poznato da je slobodno od štetnog organizma <i>Popillia japonica</i> Newman, kako su utvrdila nadležna tijela u skladu s relevantnim Međunarodnim normama za fitosanitarne mjere,</p> <p>ili</p> <p>(b) uzgojeno je na mjestu proizvodnje za koje je utvrđeno da je slobodno od štetnog organizma <i>Popillia japonica</i> Newman u skladu s relevantnim Međunarodnim normama za fitosanitarne mjere:</p> <p>i. koje je podvrgnuto godišnjem službenom inspekcijskom pregledu i najmanje jednom inspekcijskom pregledu mjesečno tijekom tri mjeseca prije premještanja radi otkrivanja bilo kakvih znakova zaraze štetnim organizmom <i>Popillia japonica</i> Newman, a ti su pregledi provedeni u vrijeme primjereno za otkrivanje prisutnosti tog štetnog organizma, barem vizualnim pregledom svih biljaka, uključujući korove, i uzorkovanjem uzgojnih supstrata u kojima biljke rastu,</p> <p>ii. koje je okruženo sigurnosnim područjem od najmanje 100 m, za koje je u okviru godišnjih službenih nadzora provedenih u primjereno vrijeme potvrđena odsutnost štetnog organizma <i>Popillia japonica</i> Newman</p> <p>iii. prije premještanja bilje i uzgojni supstrati podvrgnuti su službenom inspekcijskom pregledu, uključujući uzorkovanje uzgojnih supstrata, i utvrđeno je da su slobodni od štetnog organizma <i>Popillia japonica</i> Newman,</p> <p>iv. za bilje vrijedi sljedeće:</p> <p>— njime se rukovalo te je ono zapakirano ili prevezeno na način da se spriječi zaraza štetnim organizmom <i>Popillia japonica</i> Newman nakon napuštanja mjesta proizvodnje,</p> <p>— ili</p> <p>— premješteno je izvan sezone letenja štetnog organizma <i>Popillia japonica</i> Newman,</p> <p>ili</p> <p>(c) tijekom cijelog životnog vijeka uzgajano je u proizvodnoj jedinici s fizičkom izolacijom od unosa štetnog organizma <i>Popillia japonica</i> Newman i za bilje vrijedi sljedeće:</p>

	<p>— njime se rukovalo te je ono zapakirano ili prevezeno na način da se spriječi zaraza štetnim organizmom <i>Popillia japonica</i> Newman nakon napuštanja proizvodne jedinice,</p> <p>— ili</p> <p>— premješteno je izvan sezone letenja štetnog organizma <i>Popillia japonica</i> Newman,</p> <p>ili</p> <p>(d) tijekom cijelog životnog vijeka uzgajano je u proizvodnoj jedinici:</p> <p>i. koju je nadležno tijelo posebno odobrilo za proizvodnju bilja slobodnog od štetnog organizma <i>Popillia japonica</i> Newman,</p> <p>ii. u kojoj je s pomoću primjerenih mehaničkih mjera ili drugih postupaka tretiranja osigurano da je uzgojni supstrat slobodan od štetnog organizma <i>Popillia japonica</i> Newman,</p> <p>iii. u kojoj je bilje podvrgnuto primjerenim mjerama kako bi se osigurala sloboda od štetnog organizma <i>Popillia japonica</i> Newman,</p> <p>iv. prije premještanja bilje i uzgojni supstrat podvrgnuti su službenom inspekcijskom pregledu, uključujući uzorkovanje uzgojnih supstrata, i utvrđeno je da su slobodni od štetnog organizma <i>Popillia japonica</i> Newman,</p> <p>v. za bilje vrijedi sljedeće:</p> <p>— njime se rukovalo te je ono zapakirano ili prevezeno na način da se spriječi zaraza štetnim organizmom <i>Popillia japonica</i> Newman nakon napuštanja proizvodne jedinice</p> <p>— ili</p> <p>— premješteno je izvan sezone letenja štetnog organizma <i>Popillia japonica</i> Newman.</p>
--	--

4. ŠTETNI ORGANIZAM

4.1. Taksonomija

Vrsta: *Popillia japonica* Newman

Rod: *Popillia*

Porodica: Scarabaeidae

Red: Coleoptera

Razred: Insecta

Koljeno: Arthropoda

Carstvo: Animalia

EPPO kod: POPIJA

4.2. Domaćini

Japanski pivac izrazito je polifagni štetni organizam kako u odraslom obliku tako i u stadiju ličinki. Zabilježen je na preko 700 biljaka domaćina. Štetnik preferira biljne vrste iz rodova *Acer*, *Aesculus*, *Betula*, *Castanea*, *Glycine*, *Juglans*, *Malus*, *Platanus*, *Populus*, *Prunus*, *Rosa*, *Rubus*, *Salix*, *Tilia*, *Ulmus*, *Vitis* i *Zea*.

Biljke domaćini japanskog pivca navedene su u Prilogu I ovog plana.

4.3. Rasprostranjenost

Japanski pivac je azijska vrsta kornjaša koja potječe iz područja sjeverne Kine, Japana i dalekog istoka Rusije. Početkom dvadesetog stoljeća unesena je u Sjevernu Ameriku. Vrsta se udomaćila i proširila u Sjevernoj Americi i Kanadi. Prvi nalaz u EPPO regiji bio je osamdesetih godina dvadesetog stoljeća na Azorskim otocima (područje Portugala). Tijekom 2014. pojava vrste zabilježena je u Italiji, nakon čega se rapidno proširila u zaraženom području. U 2017. prvi je puta registrirana i u Švicarskoj u feromonskim mamcima na granici s Italijom. Jedna je ženka uhvaćena u zamku u Sardiniji 2021. godine u blizini glavne zračne luke. U 2018. godini, uhvaćen putem feromona u blizini Schiphol, (zračna luka) Nizozemska te 2022. godine blizu željezničke pruge u Baden-Wuerttembergu, Njemačka. U Hrvatskoj, vrsta *P. japonica* do sada nije zabilježena.

Trenutna rasprostranjenost japanskog pivca prikazana je u Prilogu II. ovog plana.

4.4. Opis

Odrasli kornjaš japanskog pivca je ovalnog tijela, dužine 8 do 11 mm, a širine 5 do 7 mm. Ženke su uglavnom veće od mužjaka. Glava i tijelo su tamni, metalik zelene boje s tamnije bakreno zelenim nogama. Pokrilja su bakreno zelene boje i ne prekrivaju u potpunosti zadak. Na bočnim stranama zatka vidljivo je po pet bijelih, dlakama obraslih mrlja te dvije takve mrlje na trbušnoj strani zadnjeg članka zatka. Bijele, dlakave mrlje su glavna obilježja na temelju kojih se ova vrsta lako raspoznaje. Ličinke su bijele boje, savijenog tijela. Glava je žućkastosmeđe boje. Kutikula je naborana, prekrivena kratkim smeđim dlačicama. S trbušne strane zadnjeg kolutića zatka, nalaze se dva reda kratkih, smeđih dlačica poredanih u obliku slova V, što ih u potpunosti razlikuje od ostalih vrsta iz porodice listorožaca (Scarabaeidae). Tek izlegle ličinke duge su 1,5 mm, bijele boje. Nakon prve ishrane, područje zatka ličinki poprima tamniju boju. Ličinke prolaze kroz tri razvojna stadija. Tijekom zadnjeg razvojnog stadija ličinke dosežu veličinu od 32 mm.

Ovisno o nadmorskoj visini, odrasli kukci izlaze sredinom svibnja pa sve do sredine srpnja. U većini područja gdje je prisutan, japanski pivac dovršava životni ciklus u jednoj godini. U nekim hladnijim područjima, životni ciklus traje dvije godine.

4.5. Simptomi napada japanskog pivca

Odrasli razvojni stadiji su vrlo proždrljivi, izgrizaju lišće, ostavljajući samo lisne žile. Stoga se simptomi nastali ishranom odraslih kornjaša lako prepoznaju. Iako su odrasli stadiji poznati kao defolijatori (uzrokuju otpadanje lišća) i kukci koji skeletiraju lišće (izgrizaju lišće između žila), oni se također mogu hraniti i na cvjetovima te plodovima. Ličinke su najbrojnije na obrađivanim travnjacima, golf terenima, a rjeđe na pašnjacima. Ishranom na korijenju uzrokuju žućenje i venuće biljaka, a štete se više očituju u kasno ljeto ili ranu jesen uslijed nedostatka vlage. Ishranom na korijenu kukuruza, graška, rajčice, jagode te brojnih drugih kultura smanjuju vitalnost biljaka te urod.

4.6. Širenje

Odrasli oblici japanskog pivca šire se letom. Lete u sunčanim danima, kada su temperature između 29 °C i 35 °C. Lete na relativno kratke udaljenosti, većinom do 50 m. Vrlo rijetko, mogu preletjeti do 1 km. Jaja i ličinke šire se ponajprije premještanjem potencijalnih pošiljaka biljaka domaćina.

Sukladno tome, moguće je razlikovati dva moguća načina unosa japanskog pivca:

1. Trgovina i premještanje bilja namijenjenih za sadnju i tla

Glavni put ulaska japanskog pivca je kroz kretanje jaja, ličinki i kukuljica u tlu ili supstratu koji prati biljke domaćina namijenjenih za sadnju. Trgovina i premještanje zaraženog bilja namijenjenog za sadnju mogući su putevi za unos tog štetnog organizma. To se posebno odnosi na to kada bilje potječe iz područja na kojima je prisutan japanski pivac. Mjesta kontrole na granicama, ulazne točke, vrtni centri i rasadnici mogu se smatrati lokacijama rizika, dok se područja s biljkama domaćina koja okružuju ta mjesta rizika mogu smatrati rizičnim

područjima. Područja s velikim travnjacima su također najatraktivnija mjesta za odlaganje jajašaca pa se smatraju rizičnim područjima. Zračne luke obično su okružene travnjacima ili osjetljivim biljkama, a time i kombinacija oba čimbenika rizika povećava vjerojatnost unosa i udomaćivanja kukca u tim područjima.

2. Drugi načini širenja

Mogući način unosa japanskog pivca je i tzv. „slijepo putovanje“. Japanski pivac može se uvući u vozila ili polovila te tako preći velike udaljenosti. Područja oko zračnih luka predstavljaju visok rizik jer imaju velike travnjake i postoji povećani rizik od unošenja i naseljavanja. Slična je situacija s područjima oko trajektnih luka, autobusnim i željezničkim stanicama gdje postoje uređeni travnjaci, kao i s prirodnim, sportskim i rekreacijskim prostorima.

5. NADZOR JAPANSKOG PIVCA U HRVATSKOJ

Japanski pivač prati se svake godine u okviru programa posebnog nadzora. Prijedlog Programa nadzora za svaku godinu izrađuju HAPIH – CZB i HŠI, a odobrava ga MP – SFP. Program nadzora se prijavljuje za sufinanciranje od strane Europske komisije prema propisanom postupku. HAPIH – CZB i HŠI svake godine MP-u dostavljaju prijedlog Programa nadzora najkasnije do 31. siječnja. MP analizira i procjenjuje prijedlog te isti službeno odobrava.

Broj vizualnih pregleda, uzoraka i laboratorijskih testiranja predlažu HAPIH – CZB i HŠI, a odobrava MP SFP.

Prema Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2023/1584, nadzor u područjima gdje nije poznata prisutnost japanskog pivač provodi se:

- (a) na temelju razine fitosanitarnog rizika;
- (b) na rizičnim područjima koja uključuju polja na otvorenom, voćnjake/vinograde, rasadnike, javne površine, područja s travom kao što su sportski tereni i tereni za golf, područja oko zračnih luka, luka i željezničkih postaja te staklenike i vrtne centre, a posebno na područjima u blizini osi prometne mreže koja povezuje područja za koja je poznato da je na njima prisutan štetni organizam;
- (c) u prikladno doba godine s obzirom na mogućnost otkrivanja navedenog štetnog organizma, uzimajući u obzir biologiju tog štetnog organizma i prisutnost navedenog bilja.

Ti nadzori se sastoje od:

- (a) postavljanja klopki s mamcima za privlačenje navedenog štetnog organizma; i
- (b) prema potrebi, vizualnog pregleda navedenog bilja.

Prema Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2023/1584, nadzori u demarkiranim područjima provode se:

- (a) na zaraženim područjima, u slučaju demarkiranih područja za iskorjenjivanje;
- (b) na sigurnosnim područjima na demarkiranim područjima za iskorjenjivanje i na sigurnosnim područjima na demarkiranim područjima za obuzdavanje širenja;
- (c) na poljima na otvorenom, u voćnjacima/vinogradima, šumama, rasadnicima, privatnim vrtovima, na javnim površinama, područjima s travom kao što su sportski tereni i tereni za golf, područjima oko zračnih luka, luka i željezničkih postaja te u staklenicima i vrtnim centrima, a posebno na područjima u blizini osi prometne mreže koja povezuje područja za koja nije poznato da je na njima prisutan navedeni štetni organizam; i
- (d) u prikladno doba godine s obzirom na mogućnost otkrivanja navedenog štetnog organizma, uzimajući u obzir biologiju navedenog štetnog organizma i prisutnost navedenog bilja.

Ti nadzori sastoje se od:

- (a) klopki s mamcima za privlačenje navedenog štetnog organizma u slučaju nadzora koji se provode na zaraženim područjima na demarkiranim područjima za iskorjenjivanje;

(b) vizualnog pregleda navedenog bilja;

(c) uzorkovanja i testiranja tla radi otkrivanja ličinki navedenog štetnog organizma.

Nadležnost u provedbi vizualnih pregleda u Programu nadzora raspoređena je između provoditelja. Nadležnost je prikazana u Tablici 1.

Tablica 1. Predmet nadzora i provoditelji nadzora japanskog pivca u Hrvatskoj.

Predmet nadzora	Nadležnost
Biljke domaćini na javnim površinama	HAPIH - CZB
Biljke domaćini u voćnjacima	HAPIH - CZB
Biljke domaćini u vrtim centrima i rasadnicima	HAPIH - CZB
Biljke domaćini u šumama i na šumskim zemljištima	HŠI
Specijalizirani subjekti koji proizvode, unose ili uvoze biljke domaćine	DIRH - SFI

6. POSTUPAK U SLUČAJU KRIZNE SITUACIJE

6.1. Uloge i odgovornosti

Uloge i odgovornosti dionika obuhvaćenih ovim kriznim planom prikazane su u Tablici 2.

Tablica 2. Uloge i odgovornosti nadležnih tijela i drugih dionika u slučaju krizne situacije u biljnom zdravlju.

Tijelo / dionik	Nadležnost / odgovornost
MP	Izrađuje, odobrava i ažurira ovaj krizni plan Organizira i koordinira odgovor na kriznu situaciju Određuje i odobrava mjere koje se poduzimaju Obavještava i izvještava Europsku komisiju Obavještava specijalizirane subjekte o nalazu i mjerama koje se poduzimaju Obavještava javnost o nalazu i mjerama koje se poduzimaju Izrađuje popis specijaliziranih subjekata kod kojih se poduzimaju krizne mjere Nalaže izradu analize rizika Određuje i uspostavlja demarkirano područje Donosi odluku o demarkiranom području Donosi akcijski plan za suzbijanje štetnog organizma u slučaju prisutnosti i nakon laboratorijske potvrde Organizira interno osposobljavanje

	<p>Određuje daljnje aktivnosti koje treba poduzeti i odobrava planove</p>
DIRH	<p>Obavlja vizualne preglede i uzima uzorke</p> <p>Nalaže provedbu fitosanitarnih mjera</p> <p>Kontrolira provedbu fitosanitarnih mjera</p> <p>Obavlja nadzor u demarkiranom području</p> <p>Prati usklađenost specijaliziranih subjekata s posebnim mjerama</p> <p>Osigurava pristup prostorima, bilju i biljnim proizvodima kod specijaliziranih subjekata i osoba koje nisu specijalizirani subjekti</p> <p>Izvještava MP o prisutnosti, pojavi i širenju štetnog organizma</p> <p>Sudjeluje u izradi akcijskog plana</p> <p>Provodi službene kontrole kod specijaliziranih subjekata</p> <p>Organizira interno osposobljavanje</p>
HAPIH	<p>Obavlja laboratorijske analize i testiranja bilja, biljnih proizvoda i drugih predmeta</p> <p>Obavlja vizualne preglede i uzima uzorke</p> <p>Pružna znanstvenu i stručnu podršku MP-u pri izradi kriznog i akcijskog plana</p> <p>Pružna znanstvenu i stručnu podršku MP-u pri izradi prijedloga fitosanitarnih mjera</p> <p>Razrađuje, predlaže i daje stručna mišljenja MP-u</p> <p>Izrađuje analizu rizika od štetnog organizma</p> <p>Izvještava MP i DIRH o prisutnosti, pojavi i širenju štetnog organizma</p> <p>Sudjeluje u stručnom usavršavanju fitosanitarnih inspektora</p> <p>Sudjeluje u stručnom usavršavanju djelatnika stručnih službi</p> <p>Sudjeluje u stručnom usavršavanju specijaliziranih subjekata i osoba koje nisu specijalizirani subjekti</p>
HŠI	<p>Obavlja vizualne preglede i uzima uzorke</p> <p>Pružna znanstvenu i stručnu podršku MP-u pri izradi kriznog i akcijskog plana</p> <p>Pružna znanstvenu i stručnu podršku MP-u pri izradi prijedloga fitosanitarnih mjera</p> <p>Razrađuje, predlaže i daje stručna mišljenja MP-u</p> <p>Izrađuje analize rizika od štetnog organizma</p> <p>Izvještava MP i DIRH o prisutnosti, pojavi i širenju štetnog organizma</p> <p>Sudjeluje u stručnom usavršavanju fitosanitarnih i šumarskih inspektora</p> <p>Sudjeluje u stručnom usavršavanju djelatnika stručnih službi u području šumarstva</p> <p>Sudjeluje u stručnom usavršavanju specijaliziranih subjekata i osoba koje nisu specijalizirani subjekti</p>

6.2. Postupak u slučaju nalaza

U slučaju pozitivne analize kojom se potvrđuje nalaz japanskog pivca na području Republike Hrvatske, rukovoditelj laboratorija u kojem je provedena analiza o tome obavještava nadređene, usmeno i/ili e-poštom. Daljnja procedura obavještavanja nadležnih tijela odvija se po proceduri opisanoj u daljnjem tekstu.

6.3. Obavještavanje nadležnih tijela

Obavijest o nalazu šalje se e-poštom u MP – SFP, DIRH – SFI te po potrebi u HŠI ili HAPIH – CZB. Obavijest sadrži zapisnik o sakupljanju uzorka te predmetno izvješće o laboratorijskoj analizi. Obavijest šalje institucija (tijelo) u kojoj je provedena laboratorijska analiza. Obavijest se šalje u roku od najviše 48 sati nakon potvrđenog pozitivnog nalaza štetnog organizma.

Obavijest o nalazu šalje se obavezno na slijedeće adrese:

- Adresa e-pošte načelnika Sektora fitosanitarne politike;
- Adresa e-pošte rukovoditelja Službe za biljno zdravstvo;
- Adresa e-pošte načelnika Sektora za nadzor poljoprivrede i fitosanitarni nadzor, DIRH;
- Adresa e-pošte fitosanitarnog inspektora odgovornog za područje na kojem je štetni organizam nađen;
- Adresa e-pošte koordinatora programa posebnog nadzora u koji je uključen nadzor japanskog pivca.

Obavijest se prema potrebi može poslati i na druge adresate.

6.4. Obavještavanje Europske komisije

Europska komisija i države članice obavještavaju se o nalazu putem aplikacije EUROPHYT – Outbreaks. Obavijest izrađuje i šalje MP – SFP. Obavijest se šalje u roku od najviše sedam dana nakon službene dojave o pozitivnom nalazu štetnog organizma.

Obavijest se ažurira sukladno razvoju situacije, prema pravilima izvještavanja u sustavu EUROPHYT – Outbreaks. Obavijesti ažurira i šalje MP – SFP.

6.5. Obavještavanje posjednika bilja

O pozitivnom nalazu obavještava se posjednik bilja (dotični specijalizirani subjekt ili osoba koja nije specijalizirani subjekt), u roku od 48 sati nakon službene dojave o pozitivnom nalazu štetnog organizma. Obavijest šalje DIRH – SFI.

6.6. Mjere koje se odmah provode

Na bilju, biljnom proizvodu ili drugom nadziranom predmetu odmah se provode mjere kojima se učinkovito sprječava širenje japanskog pivca te kojima se štetni organizam učinkovito

uništava. Mjere propisuje DIRH – SFI uz stručno mišljenje od HAPIH – CZB-a i/ili HŠI-a. Provedbu mjera nadzire DIRH – SFI.

Fitosanitarne mjere koje se odmah provode za cilj imaju učinkovito spriječiti širenje, uništiti i iskorijeniti japanskog pivca. Mjere koje se provode u svrhu iskorjenjivanja japanskog pivca navedene su u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2023/1584:

(a) protiv odraslih jedinki navedenog štetnog organizma, barem kombinacija dviju od sljedećih mjera:

- i. sustav masovnog hvatanja klopama s mamcima, kojim se osigurava uništavanje navedenog štetnog organizma prikladnim metodama;
- ii. strategija privlačenja i ubijanja;
- iii. ručno hvatanje navedenog štetnog organizma, kojim se osigurava uništavanje navedenog štetnog organizma prikladnim metodama;
- iv. kemijsko tretiranje bilja;
- v. biološka kontrola (primjerice entomopatogene gljive ili neka druga djelotvorna biološka kontrola);
- vi. sve druge mjere za koje je znanstveno dokazano da su djelotvorne;

(b) protiv ličinki navedenog štetnog organizma, barem kombinacija dviju od sljedećih mjera:

- i. prikladno tretiranje tla u kojem su prisutne ličinke navedenog štetnog organizma;
- ii. biološka kontrola (primjerice entomopatogene gljive ili entomopatogene nematode ili neka druga djelotvorna biološka kontrola);
- iii. zabrana navodnjavanja travnjaka tijekom pojave odraslih jedinki navedenog štetnog organizma iz tla i tijekom razdoblja njihova leta;
- iv. upotreba mehaničkog mljevenja radi uništavanja ličinki u tlu u prikladno doba godine;
- v. lokalno uništavanje jako zaraženih travnjaka;

(c) tijekom razdoblja leta navedenog štetnog organizma:

- i. posebne mjere u zračnim lukama, lukama i na željezničkim postajama kako bi se osiguralo da se navedeni štetni organizam ne unese u zrakoplove, brodove i vlakove, na temelju posebnih postupaka upravljanja rizikom, o kojima su Komisija i druge države članice pismeno obaviještene; i
- ii. zabrana premještanja ostataka netretiranog bilja izvan zaraženog područja, osim ako se prevozi unutar zatvorenih vozila te se skladišti i kompostira u zatvorenom prostoru izvan zaraženog područja;

(d) zabrana premještanja gornjeg sloja tla i upotrijebljenih uzgojnih supstrata izvan zaraženog područja, osim u sljedećim slučajevima:

- i. podvrgnuti su prikladnim mjerama za uklanjanje navedenog štetnog organizma ili sprečavanje zaraze navedenog bilja; ili
- ii. bit će duboko zakopani na odlagalištu pod nadzorom nadležnih tijela i pritom se prevoziti unutar zatvorenih vozila kako bi se osiguralo da se navedeni štetni organizam ne može širiti.

Uz navedene mjere, zabranjuje se premještanje biljaka domaćina, tla ili supstrata izvan mjesta nalaza štetnog organizma te u krugu od 1 km od mjesta nalaza štetnog organizma. Biljke domaćini, tlo ili supstrat mogu se premještatati samo u slučajevima kada su prikladno tretirani. Dokaze o tretiranju pruža posjednik bilja (specijalizirani subjekt ili osoba koja nije specijalizirani subjekt).

Sredstva za zaštitu bilja koja se mogu koristiti za folijarne tretmane protiv japanskog pivca su sredstva na osnovi slijedećih aktivnih tvari:

- cipermetrina;
- deltametrina;
- lambda-cihalotrina;
- acetamiprida;
- azadiraktina.

Sredstva za zaštitu bilja koja se mogu koristiti za tretmane tla protiv japanskog pivca su sredstva na osnovi slijedećih aktivnih tvari:

- oksamila;
- cipermetrina;
- lambda-cihalotrina;
- teflutrina.

Tretman navedenim sredstvima za zaštitu bilja provodi provoditelj usluge tretiranja, ovlašten od strane MP-a. Izbor provoditelja provodi se prema načelu jednostavne nabave, koju propisuje MP.

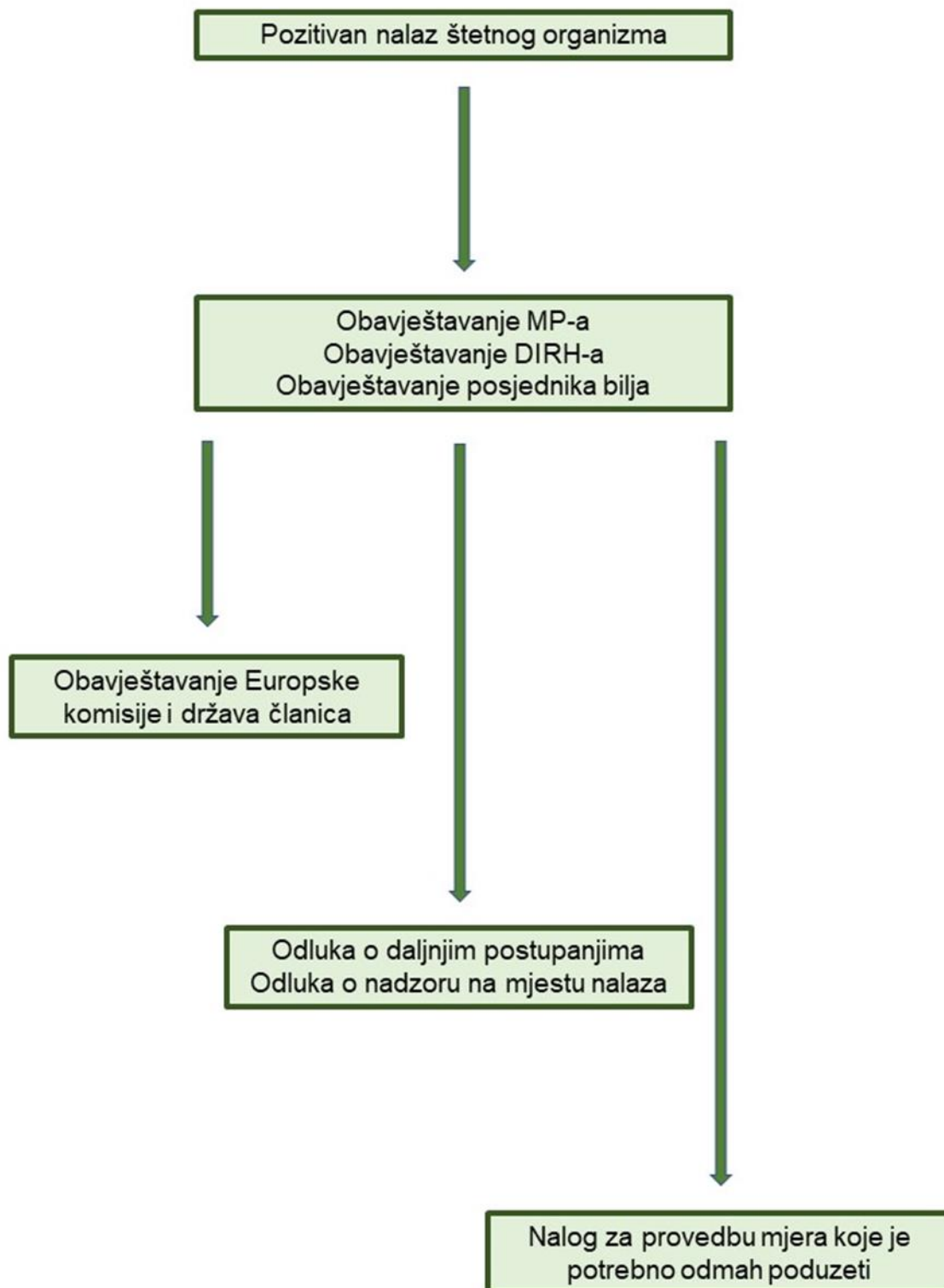
Tretman se provodi odmah ukoliko je određeno sredstvo odobreno na kulturi na kojoj je štetni organizam nađen. Sredstvo se primjenjuje na način i prema uvjetima propisanim u etiketi (dozvoli) za suzbijanje štetnika iz reda kornjaša (Coleoptera).

Provedbu mjera nadzire DIRH – SFI.

6.7. Odobravanje sredstava za zaštitu bilja

U slučaju da sredstvo za zaštitu bilja nije odobreno na bilju (kulturi) na kojoj je jesenska soвица nađena, MP pokreće postupak dozvole u hitnim situacijama. Odobrenje za sredstvo (ili sredstva) te izdavanje dozvole provodi se po propisanoj proceduri. Prijedlog za izdavanje

dozvole, odnosno odabir sredstava, prema potrebi, daje HAPIH – CZB. Dozvolu (ili dozvole) izdaje MP.

Slika 1. Shematski prikaz postupaka nakon nalaza štetnog organizma (6.2. – 6.7.).

6.8. Nadzor na mjestu nalaza

Nakon pozitivnog nalaza, MP – SFP nalaže provedbu dodatnog nadzora u području u kojem je zabilježen pozitivan nalaz. Dodatni nadzor ima za cilj utvrditi:

1. Razmjere raširenosti štetnog organizma;
2. Ukoliko je moguće, porijeklo zaraze;
3. Broj biljaka domaćina u području u kojem je zabilježen pozitivan nalaz.

Način provedbe dodatnog nadzora izrađuje HAPIH – CZB i/ili HŠI, a prihvaća MP – SFP. U dodatnom nadzoru sudjeluju HAPIH – CZB i/ili HŠI, DIRH – SFI te prema potrebi MP – SFP. Ljudske, materijalne i tehničke resurse za provedbu dodatnog nadzora dužni su osigurati provoditelji iz vlastitih sredstava. Dodatni nadzor organizira se i počinje provoditi u roku od najviše dva tjedna nakon službene dojava o pozitivnom nalazu štetnog organizma. Trajanje dodatnog nadzora je vremenski različito, ovisno o situaciji. Trajanje predlažu HAPIH – CZB i/ili HŠI.

U okviru dodatnog nadzora bilježi se slijedeće:

- (a) broj i lokacije otkrića prisutnosti japanskog pivca, uključujući karte generirane u aplikaciji MOBIDI – PEST ili drugim prikladnim geolokacijskim alatom;
- (b) broj i lokacije biljaka domaćina koje pokazuju simptome, uključujući karte generirane u aplikaciji MOBIDI – PEST ili drugim prikladnim geolokacijskim alatom;
- (c) broj i lokacije biljaka domaćina, uključujući karte generirane u aplikaciji MOBIDI – PEST ili drugim prikladnim geolokacijskim alatom;

O dodatnom nadzoru sastavlja se izvješće koje se dostavlja u MP – SFP i DIRH – SFI u roku od najviše dva tjedna nakon rezultata posljednje laboratorijske analize uzorka sakupljenog u okviru dodatnog nadzora.

6.9. Obavještavanje javnosti

Obavještavanje ciljane javnosti provodi se kroz objave i obavijesti na mrežnim stranicama nadležnih tijela. Objave uključuju obavijesti o nalazu štetnog organizma i mjerama koje se provode i koje su obavezne za provedbu, zaduženjima, aktualnoj situaciji i drugim temama vezanima uz nalaz štetnog organizma. Kampanja treba biti usmjerena na osobe koje trguju s biljem i biljnim proizvodima, agencijama i dionicima rad u visokorizičnim područjima (npr. parkovi, rasadnici, golf tečajevi, ulazne i izlazne točke) jer može doći do krivih obavijesti. Japanski pivac može se zamijeniti jer izgledom može biti naoko relativno sličan domaćim kornjašima poput zlatne mare (*Cetonia aurata*) ili hrušta (*Melolontha melolontha*).

Cilj kampanje je postići svjesnost postojećeg rizika kako bi se postigao propisani cilj, iskorjenjivanje te time spriječile ekološke i gospodarske štete koje mogu nastati u voćnjacima, šumama, parkovima i drugom javnom zelenilu.

Objave uključuju i objave relevantnih akata i dokumenata, poput odluke o demarkiranim područjima, naredbe o suzbijanju štetnog organizma, akcijskog plana, edukativnih i drugih materijala. Objave se objavljuju na:

1. Internet stranici Ministarstva poljoprivrede (<https://poljoprivreda.gov.hr/>);
2. Internet stranici Hrvatske agencije za poljoprivredu i hranu (<https://www.hapih.hr/>);
3. Internet stranici Hrvatskog šumarskog instituta (<https://www.sumins.hr/>);
4. Internet stranici Hrvatskih šuma (<https://www.hrsume.hr/index.php/hr/>);
5. Internet stranici Uprave za stručnu podršku razvoju poljoprivrede (<https://www.savjetodavna.hr/>).

Za objavu materijala na dotičnim internet stranicama zadužene su odgovorne osobe dotičnih institucija (tijela).

Osim objavama na internet stranicama, obavješćavanje javnosti provodi se kroz druge pisane i telekomunikacijske medije, sukladno potrebi, prilikama, mogućnostima i interesu.

6.10. Obavješćavanje specijaliziranih subjekata

Specijalizirani subjekti obavješćavaju se na isti način kao što se obavješćava javnost, kako je prethodno opisano.

Specijalizirani subjekti kod kojih japanski pivac predstavlja rizik obavješćavaju se o nalazu štetnog organizma zasebno, putem e-pošte. Obavijest šalje MP – SFP. Popis specijaliziranih subjekata s rizikom izrađuje se na temelju Službenog registra specijaliziranih subjekata. Popis izrađuje MP – SFP. Popis se izrađuje u roku o najviše mjesec dana nakon službene dojave o pozitivnom nalazu štetnog organizma.

Popis se dijeli s HAPIH – CZB-om, HŠI-om i DIRH – SFI-om. Nadzor specijaliziranih subjekata s rizikom provodi se sukladno predmetnom akcijskom planu i/ili programu posebnog nadzora za tekuću ili slijedeću godinu i/ili programu službenih kontrola za tekuću ili iduću godinu.

6.11. Analiza rizika

U slučaju nalaza štetnog organizma, MP – SFP može zatražiti izradu procjene rizika od dotičnog štetnog organizma za područje Republike Hrvatske. Procjenu rizika izrađuje HAPIH – CZB, uz sudjelovanje HŠI-a u specifičnim pitanjima vezanima uz šume i šumarstvo. Procjena rizika izrađuje se u roku od najviše dva mjeseca nakon naloga MP – SFP-a.

6.12. Uspostava demarkiranog područja

U slučaju nalaza štetnog organizma, MP – SFP odlučuje o hoće li se uspostaviti demarkirano područje. Odluka o uspostavi demarkiranog područja donosi se u roku od najviše mjesec dana

nakon što je pozitivan nalaz dostavljen MP – SFP-u. Odluka o uspostavi demarkiranog područja može biti slijedeća:

1. Uspostavlja se demarkirano područje
2. Ne uspostavlja se demarkirano područje

Stručno mišljenje o potrebi uspostavljanja demarkiranog područja MP – SFP može zatražiti od HAPIH – CZB-a i/ili HŠI-a.

Demarkirano područje obuhvaća područje u kojem je otkrivena prisutnost breskvine strizibube („zaraženo područje”), i područje koje okružuje zaraženo područje („sigurnosno područje”).

Demarkirana područja se sastoje od:

1. ako se radi o demarkiranom području za iskorjenjivanje, onda se sastoji od
  - (a) zaraženog područja, koje obuhvaća područje na kojem je službeno potvrđena prisutnost navedenog štetnog organizma okruženo područjem širokim najmanje 1 km u slučaju demarkiranog područja za iskorjenjivanje navedenog štetnog organizma;
  - (b) sigurnosnog područja širine najmanje 5 km od granice zaraženog područja.
2. ako se radi o demarkiranom području za obuzdavanje, onda se sastoji od:
  - (a) zaraženog područja, koje obuhvaća područje na kojem je službeno potvrđena prisutnost navedenog štetnog organizma okruženo područjem širokim najmanje 3 km u slučaju demarkiranog područja za obuzdavanje širenja navedenog štetnog organizma
  - (b) sigurnosnog područja širine najmanje 15 km od granice zaraženog područja.

6.13. Određivanje i izrada demarkiranog područja

Nacrt demarkiranog područja izrađuje MP – SFP korištenjem aplikacije MOBIDI – PEST i drugih alata po potrebi. Nacrt demarkiranog područja izrađuje se u roku od najviše mjesec dana od posljednje obavijesti o pozitivnom nalazu štetnog organizma tijekom nadzora na mjestu nalaza. Nacrt demarkiranog područja prihvaća MP – SFP.

6.14. Odluka o određivanju demarkiranih područja

Nakon prihvaćanja nacrta demarkiranih područja, pokreće se postupak izrade i objave Odluke o određivanju demarkiranih područja. Karte su sastavni dio Odluke. Postupak pokreće MP – SFP. Odluku potpisuje ministar nadležan za poljoprivredu, a ista se objavljuje u Narodnim novinama. Odluka se donosi u roku od najviše tri mjeseca nakon prihvaćanja nacrta demarkiranih područja.

6.15. Donošenje akcijskog plana

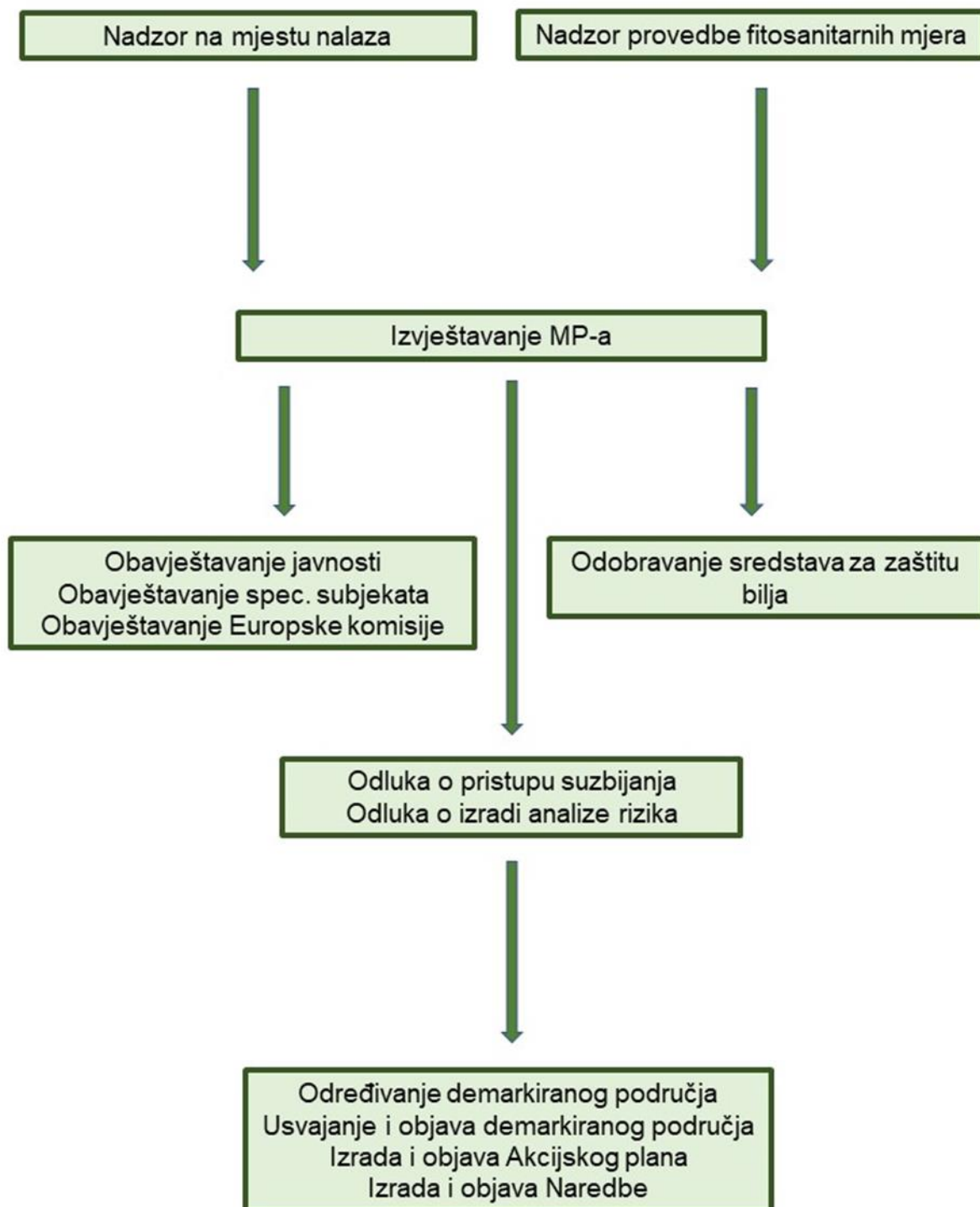
Na temelju Zakona donosi se akcijski plan za iskorjenjivanje (sprječavanje širenja) i suzbijanje japanskog pivca. Postupak pokreće MP – SFP. Akcijski plan izrađuje se sukladno važećoj

proceduri izrade operativnih dokumenata. Strukturu i sadržaj akcijskog plana određuje MP – SFP. Akcijski plan se donosi u roku od najviše šest mjeseci nakon prihvatanja nacrtu demarkiranih područja.

6.16. Oporavak

Mjesto se može smatrati oporavljenim od izbijanja i prisutnosti japanskog pivca ako nakon četiri godine istraživanja i praćenja nema znakova i laboratorijske potvrde prisutnosti istog.

Slika 2. Shematski prikaz postupaka nakon nadzora na mjestu nalaza štetnog organizma (6.8. – 6.15.).

6.17. Osposobljavanje osoblja nadležnih tijela i specijaliziranih subjekata

Osposobljavanje osoblja nadležnih tijela MP-SFP-a i DIRH-a obavljaju HAPIH. Osposobljavanje specijaliziranih subjekata obavlja HAPIH i HŠI. Osposobljavanje MP-SFP-a provodi se u vidu prezentacije. Osposobljavanje DIRH-a provodi se prezentacijom i/ili terenskom demonstracijom, prema zahtjevu DIRH-a.

Osposobljavanje specijaliziranih subjekata provodi se izradom brošure i/ili letka i/ili plakata. Brošuru izrađuju HAPIH i/ili HŠI. Brošura se izrađuje u roku od najviše tri mjeseca nakon potvrđenog pozitivnog nalaza štetnog organizma.

Brošura se dijeli specijaliziranim subjektima, kao i drugim fizičkim i pravnim osobama prema potrebi.

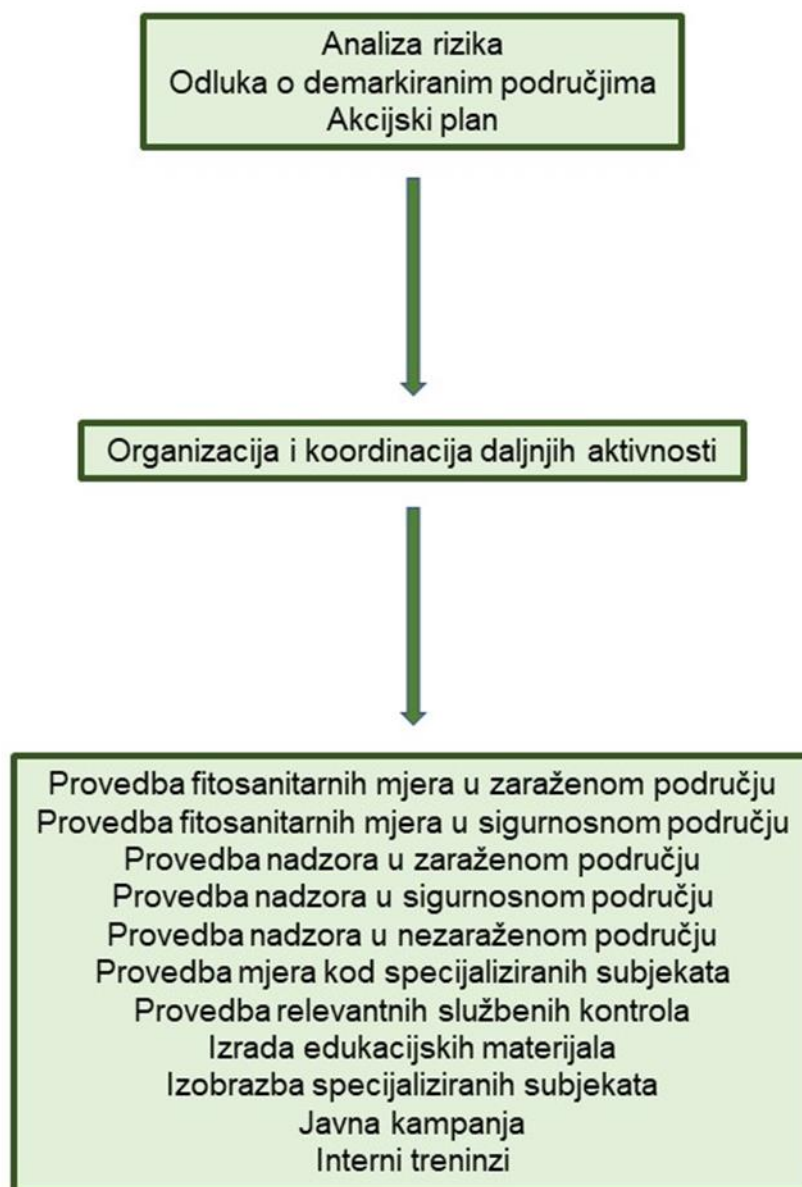
6.18. Daljnji postupak

Daljnji postupci nakon nalaza japanskog pivca definira se akcijskim planom te drugim redovnim aktivnostima u području fitosanitarne politike i biljnog zdravstva (programi posebnog nadzora). Daljnji postupci izvan su predmeta ovog kriznog plana. Daljnji postupci koji se definiraju su, između ostalog:

1. Opći cilj postupanja sa štetnim organizmom (iskorjenjivanje ili sprječavanje širenja);
2. Tehnička izvedba fitosanitarnih mjera;
3. Aranžmani za podmirenje troškova fitosanitarnih mjera;
4. Kontrola provedbe fitosanitarnih mjera;
4. Plan posebnog nadzora nad breskvinom strizibubom u narednoj sezoni;
5. Plan nadzora zaraženog područja;
6. Plan nadzora sigurnosnog područja;
7. Ograničenja i fitosanitarna kontrola specijaliziranih subjekata;
8. Službene kontrole kod specijaliziranih subjekata.

Daljnje postupke odobrava MP – SFP, a pri njihovom planiranju sudjeluju sva nadležna tijela, sukladno ulozi i propisima u području poljoprivrede, šumarstva, biljnoga zdravstva i službenih kontrola.

Daljnji postupci izvan su predmeta primjene ovog kriznog plana.

Slika 3. Shematski prikaz postupaka u razdoblju nakon usvajanja akcijskog plana i odluke o demarkiranim područjima (6.17. – 6.18.).

7. PRISTUP NADLEŽNIH TIJELA PROSTORIMA U KOJIMA SE PROVODE AKTIVNOSTI

U skladu sa Zakonom, DIRH – SFI je nadležno tijelo koje ima pravo pristupiti prostorima specijaliziranih subjekata i osoba koje nisu specijalizirani subjekti, bez ograničenja. Fitosanitarni inspektor ima prava i ovlasti u bilo koje vrijeme i na bilo kojem mjestu pristupiti bilju, biljnim proizvodima i drugim predmetima na mjestima gdje se oni proizvode, uzgajaju, umnožavaju, održavaju, premještaju na području Republike Hrvatske, stavljaju na raspolaganje na tržištu, pohranjuju, prikupljaju, otpremaju ili prerađuju

8. LABORATORIJI

Laboratorijske analize bilja, biljnih proizvoda ili drugih predmeta na prisutnost japanskog piva obavljaju se u HAPIH – CZB-u i HŠI-u. Testiranje se obavlja sukladno međunarodno prihvaćenim protokolima i dobroj laboratorijskoj praksi. U HAPIH-u, kao nacionalnom referentnom laboratoriju za biljno zdravlje, testiranje se provodi sukladno politici kvalitete prema dobroj laboratorijskoj praksi, normi ISO 9001 i normi ISO 17025.

U skladu s odredbama Zakona za obavljanje pojedinih poslova u kontekstu nalaza japanskog piva, ministar nadležan za poljoprivredu i glavni državni inspektor mogu za obavljanje određenih zadaća iz djelokruga MP-a ili DIRH-a ovlastiti i druge pravne osobe s javnim ovlastima, koje imaju status proračunskog korisnika državnoga proračuna. Takvo ovlašćivanje može se odnositi i na laboratorijsko testiranje.

9. FINANCIRANJE

Sve aktivnosti i službene mjere koje se provode kako je predviđeno ovim kriznim planom financiraju se iz proračuna, sa stavke (A401098 Provedba hitnih fitosanitarnih mjera.). MP – SFP osigurava da su na predmetnoj proračunskoj stavci osigurana sredstva dostatna za provedbu svih potrebnih aktivnosti.

Financiranje (pokrivanje troškova) svih aktivnosti i mjera predviđenih ovim kriznim planom, prema dionicima, prikazano je u Tablici 3.

Tablica 3. Financiranje aktivnosti u okviru kriznog plana

Aktivnost	Financiranje (pokrivanje troškova)
Upravljanje kriznom situacijom	MP
Fitosanitarne mjere koje se odmah provode	Specijalizirani subjekti Osobe koje nisu specijalizirani subjekti (posjednici bilja) Provoditelji usluga tretiranja
Vizualni pregledi i uzimanje uzoraka	HAPIH HŠI DIRH
Laboratorijske analize	HAPIH
Izrada brošure / plakata / letka	HAPIH HŠI

10. RESURSI

MP – SFP osigurava da raspolaže dostatnim ljudskim, tehničkim i materijalnim resursima potrebnima za provedbu svih aktivnosti predviđenih ovim kriznim planom.

DIRH – SFI osigurava da raspolaže dostatnim ljudskim, tehničkim i materijalnim resursima potrebnima za provedbu svih aktivnosti predviđenih ovim kriznim planom.

HAPIH – CZB osigurava da raspolaže dostatnim ljudskim, tehničkim i materijalnim resursima potrebnima za provedbu svih aktivnosti predviđenih ovim kriznim planom.

HŠI osigurava da raspolaže dostatnim ljudskim, tehničkim i materijalnim resursima potrebnima za provedbu svih aktivnosti predviđenih ovim kriznim planom.

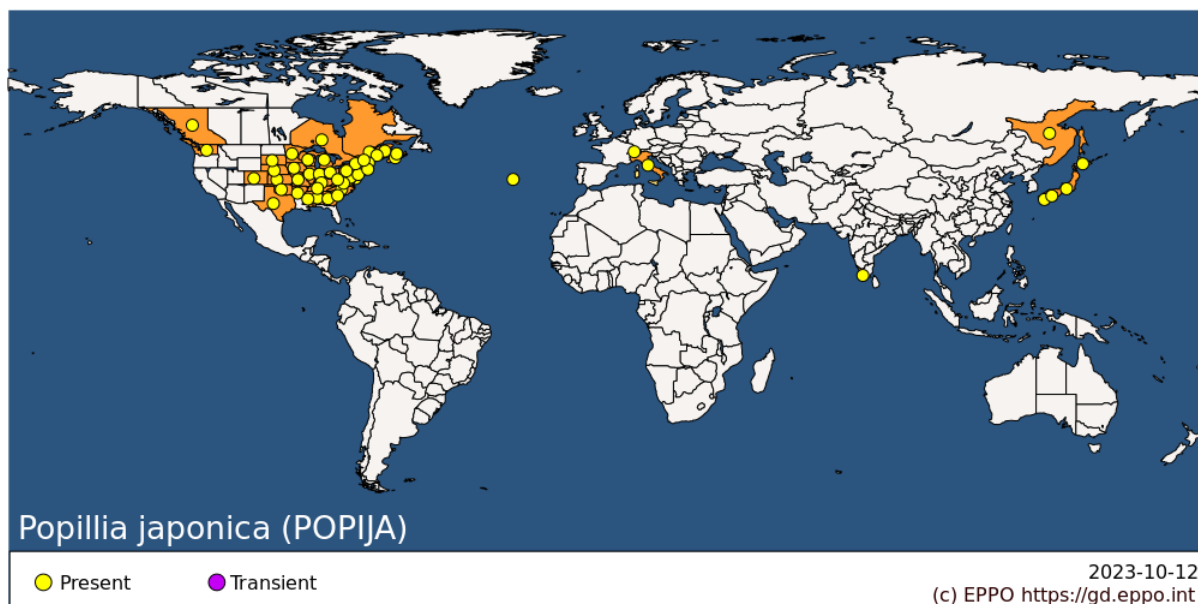
11. PRILOZI

PRILOG I. Biljke domaćini štetnog organizma *Popillia japonica*.

Japanski pivac je polifagni štetnik, do sada zabilježen na preko 700 biljaka domaćina. Popis „navedenog bilja“ prema Prilogu I. Provedbene uredbe Komisije (EU) 2023/1584 prikazan je u nastavku.

<i>Acer</i> L. <i>Actinidia</i> Lindley <i>Aesculus</i> L. <i>Alcea</i> L. <i>Alnus</i> Mill. <i>Althaea</i> L. <i>Ampelopsis</i> A.Rich. ex Michx. <i>Aronia</i> Medikus <i>Artemisia</i> L. <i>Asparagus</i> Tourn. ex L. <i>Berchemia</i> Neck. ex DC. <i>Betula</i> L. <i>Carpinus</i> L. <i>Castanea</i> Mill. <i>Clethra</i> L. <i>Convolvulus</i> L. <i>Corylus</i> L. <i>Crataegus</i> L. Cyperaceae Juss. <i>Dioscorea</i> L. <i>Fallopia</i> Lour. <i>Filipendula</i> Mill. <i>Fragaria</i> L. <i>Glycine</i> Willd. <i>Hibiscus</i> L. <i>Humulus</i> L. <i>Hypericum</i> Tourn. ex L. <i>Juglans</i> L. <i>Kerria</i> D.C. <i>Lagerstroemia</i> L. <i>Lythrum</i> L. <i>Malus</i> Mill. <i>Malva</i> Tourn. ex L. <i>Medicago</i> L.	<i>Melia</i> L. <i>Morus</i> L. <i>Oenothera</i> L. <i>Parthenocissus</i> Planch. <i>Persicaria</i> (L.) Mill. <i>Phaseolus</i> L. <i>Platanus</i> L. Poaceae Barnhart <i>Populus</i> L. <i>Prunus</i> L. <i>Pteridium</i> Gled. ex Scop. <i>Pyrus</i> L. <i>Quercus</i> L. <i>Reynoutria</i> Houtt. <i>Rheum</i> L. <i>Ribes</i> L. <i>Robinia</i> L. <i>Rosa</i> L. <i>Rubus</i> L. <i>Rumex</i> L. <i>Salix</i> L. <i>Sassafras</i> L. ex Nees <i>Smilax</i> L. <i>Solanum</i> L. <i>Sorbus</i> L. <i>Tilia</i> L. <i>Toxicodendron</i> Mill. <i>Trifolium</i> Tourn. ex L. <i>Ulmus</i> L. <i>Urtica</i> L. <i>Vaccinium</i> L. <i>Vitis</i> L. <i>Wisteria</i> Nutt. <i>Zelkova</i> Spach
---	---

PRILOG II. Rasprostranjenost štetnog organizma *Popillia japonica*.

Slika 4. Rasprostranjenost štetnog organizma *Popillia japonica* u svijetu.

Države u kojima je štetni organizam prisutan: Kanada, SAD, Kina, Japan, Rusija, Italija, Švicarska, Portugal.

Prisutnost štetnog organizma u Europskoj uniji:

Demarkirana područja u kojima se provodi obuzdavanje	
ITALIJA	Demarkirano područje Lombardia*
	Demarkirano područje Piemonte*
	Demarkirano područje Emilia-Romagna*
	Demarkirano područje Valle d'Aosta*
*popis općina je u Prilogu II. Provedbene Uredbe Komisije (EU) 2023/1584	
PORTUGAL	Zaraženo područje** Azorski otoci
***nema sigurnosnog područja jer je otočje u pitanju	

PRILOG III. Metodologija uzimanja uzoraka.

III – 1. Pregledi i uzimanje uzoraka za *Popillia japonica*

Tablica 4. Oprema potrebna za uzimanje uzoraka

- grafitna olovka
- džepna lupa
- kairomonska lovka, kairomon, žica za vezanje lovke
- posudica („falcon“ tubica ili slična prikladna) s alkoholom (izborna)

Uzorak se uzima tijekom vizualnih pregleda.

Uzorak čini ulov kukaca u kairomonskoj lovki ili kukci vizualno morfološki slični vrsti *P. japonica*.

III – 1.1. Ulov u lovki kao uzorak

Kairomonske lovke su posebno dizajnirane plastične posude u koje se ubacuje ampula s mirisnim mamcem (kairomon) koji privlači odrasle razvojne stadije *P. japonica*. Lovke se vješaju za donje grane drvenastih domaćina, ili se postavljaju u visini od oko jednog metra od tla kod drugih biljaka, ili se vežu za prikladnu armaturu. Lovke se sakupljaju 60 do 90 dana nakon postavljanja.

Uzorak predstavlja jedna lovka s ulovom kukaca na jednom lokalitetu. U lovku se kod skidanja stavlja oznaka uzorka i datum uzimanja uzorka napisani na papiru grafitnom olovkom.

Ampula s kairomonom do postavljanja mora se držati u hladnjaku.

Slika 5. Kairomonska lovka za praćenje *Popillia japonica*.

III – 1.2. Kukci kao uzorak

Odrasli razvojni stadiji *P. japonica* hrane se listovima, plodovima i cvjetovima. Vrlo su proždrljivi, a na biljkama se nerijetko mogu naći u većim skupinama. Relativno su prepoznatljivi. Kod vizualnih pregleda teoretski postoji mogućnost da se na biljkama uoče kukci koje morfološki nalikuju na *P. japonica*. U takvim slučajevima, moguće je primjerak kukca ili nekoliko njih sakupiti.

Kukci se po mogućnosti mogu pregledati džepnom lupom te se stavljaju u posudicu sa 70 %-tnim alkoholom. U posudicu se stavlja oznaka uzorka i datum uzimanja uzorka napisani na papiru grafitnom olovkom.

III – 2. Razdoblje uzimanja uzoraka i postavljanja kairomonskih lovki

Kairomonske lovke postavljaju se u razdoblju od svibnja do rujna, kada lete odrasli stadiji *P. japonica*. Krajnji rok za prikupljanje uzoraka lovki je listopad.

Tablica 4. Optimalno razdoblje za vizualne preglede i uzimanje uzoraka za analizu na prisutnost *Popillia japonica*.

Štetni organizam	mjesec											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
<i>Popillia japonica</i> (feromonske lovke i kukci)												

III – 3. Transport uzorka, prijem uzorka i laboratorijske analize

Uzorci se u laboratorij dostavljaju na način kako je propisano relevantnim radnim uputama, u praktično najkraćem mogućem roku. Svaki uzorak popraćen je odgovarajućim zapisnikom. Prijem uzoraka u laboratorij odvija se prema relevantnoj internoj proceduri. Ovlašteno osoblje laboratorija kontrolira kakvoću uzorka. U slučaju neprikladnosti uzorka za analizu, ovlaštena osoba u laboratoriju e-poštom obavještava osobu koja je uzorak uzela o nesukladnosti.

Laboratorijske analize provode se u skladu s relevantnim dijagnostičkim protokolom.

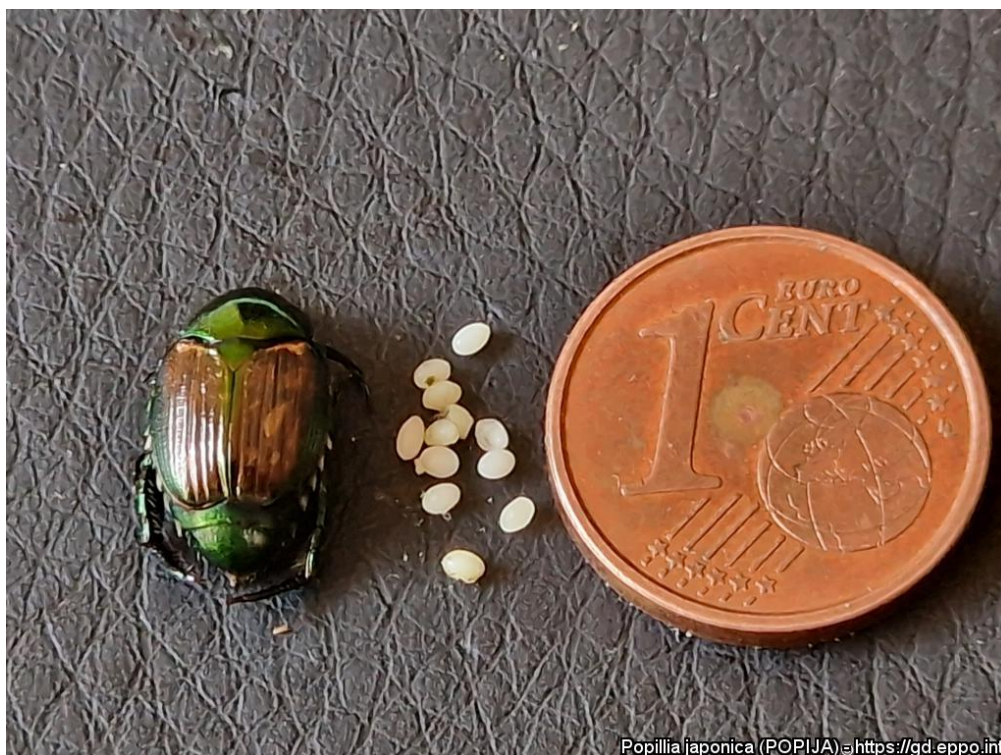
Rezultati laboratorijskih analiza šalju se nadležnim tijelima e-poštom najkasnije u roku od 48 sati nakon završetka analize.

Popillia japonica (POPIJA) - <https://gd.eppo.int>

Slika 6. Odrasli oblik *Popillia japonica* (mužjak).

Popillia japonica (POPIJA) - <https://gd.eppo.int>

Slika 7. Odrasli oblika i jaja *Popillia japonica*.

Slika 8. Ličinke *Popillia japonica*.

Slika 9. Ličinke *Popillia japonica*.

Slika 10. Odrasli oblici *Popillia japonica* na biljci.

Slika 11. Odrasli oblik *Popillia japonica* na biljci.

Slika 12. Odrasli oblici *Popillia japonica* na biljci.

Slika 13. Štete na vinovoj lozi uslijed ishrane *Popillia japonica*.

PRIOLOG V. Mjere iskorjenjivanja i sprječavanja širenja japanskog pivca prema Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2023/1584.

Članak 9.

Mjere iskorjenjivanja i sprječavanja širenja

1. U zaraženim područjima osiguravaju da se za iskorjenjivanje navedenog štetnog organizma poduzmu sljedeće mjere:

(a) protiv **odraslih jedinki** navedenog štetnog organizma, barem kombinacija dviju od sljedećih mjera:

i. sustav masovnog hvatanja klopaka s mamcima, kojim se osigurava uništavanje navedenog štetnog organizma prikladnim metodama;

ii. strategija privlačenja i ubijanja;

iii. ručno hvatanje navedenog štetnog organizma, kojim se osigurava uništavanje navedenog štetnog organizma prikladnim metodama;

iv. kemijsko tretiranje bilja;

v. biološka kontrola (primjerice entomopatogene gljive ili neka druga djelotvorna biološka kontrola);

vi. sve druge mjere za koje je znanstveno dokazano da su djelotvorne;

(b) protiv **ličinki** navedenog štetnog organizma, barem kombinacija dviju od sljedećih mjera:

i. prikladno tretiranje tla u kojem su prisutne ličinke navedenog štetnog organizma;

ii. biološka kontrola (primjerice entomopatogene gljive ili entomopatogene nematode ili neka druga djelotvorna biološka kontrola);

iii. zabrana navodnjavanja travnjaka tijekom pojave odraslih jedinki navedenog štetnog organizma iz tla i tijekom razdoblja njihova leta;

iv. upotreba mehaničkog mljevenja radi uništavanja ličinki u tlu u prikladno doba godine;

v. lokalno uništavanje jako zaraženih travnjaka;

(c) tijekom **razdoblja leta** navedenog štetnog organizma:

i. posebne mjere u zračnim lukama, lukama i na željezničkim postajama kako bi se osiguralo da se navedeni štetni organizam ne unese u zrakoplove, brodove i vlakove, na temelju posebnih postupaka upravljanja rizikom, o kojima su Komisija i druge države članice pismeno obaviještene; i

ii. zabrana premještanja ostataka netretiranog bilja izvan zaraženog područja, osim ako se prevozi unutar zatvorenih vozila te se skladišti i kompostira u zatvorenom prostoru izvan zaraženog područja;

(d) zabrana premještanja gornjeg sloja tla i upotrijebljenih uzgojnih supstrata izvan zaraženog područja, osim u sljedećim slučajevima:

i. podvrgnuti su prikladnim mjerama za uklanjanje navedenog štetnog organizma ili sprečavanje zaraze navedenog bilja; ili

ii. bit će duboko zakopani na odlagalištu pod nadzorom nadležnih tijela i pritom se prevoziti unutar zatvorenih vozila kako bi se osiguralo da se navedeni štetni organizam ne može širiti.

2. Nadležna tijela na sigurnosnim područjima osiguravaju da se gornji sloj tla, upotrijebljeni uzgojni supstrati i ostaci netretiranog bilja premještaju izvan sigurnosnog područja samo ako na tom području nije otkrivena prisutnost navedenog štetnog organizma.

Članak 10.

Mjere za obuzdavanje širenja

1. Nadležna tijela na zaraženim područjima osiguravaju da se za obuzdavanje širenja navedenog štetnog organizma poduzmu sljedeće mjere:

(a) mjere za kontrolu prisutnosti navedenog štetnog organizma i sprečavanje daljnjeg širenja primjenom integriranog pristupa, što uključuje barem jedno od sljedećeg:

i. sustav masovnog hvatanja klopama s mamcima ili ručno hvatanje, uz osiguravanje uništavanja ulovljenih štetnih organizama prikladnim metodama, ili strategija privlačenja i ubijanja;

ii. biološku kontrolu, primjerice s pomoću entomopatogenih gljiva ili entomopatogenih nematoda;

iii. kemijsko tretiranje bilja i/ili prikladno tretiranje tla;

iv. upotrebu mehaničkog mljevenja radi uništavanja ličinki u tlu u prikladno doba godine;

v. mehaničko uništavanje vegetacije na mjestima izloženima riziku;

(b) tijekom razdoblja leta navedenog štetnog organizma:

i. posebne mjere u zračnim lukama, lukama i na željezničkim postajama kako bi se osiguralo da se navedeni štetni organizam ne unese u zrakoplove, brodove i vlakove, na temelju posebnih postupaka upravljanja rizikom, o kojima su Komisija i druge države članice pismeno obaviještene; i

ii. zabranu premještanja ostataka netretiranog bilja izvan zaraženog područja, osim ako se prevozi unutar zatvorenih vozila te se skladišti i kompostira u zatvorenom prostoru izvan zaraženog područja;

(c) zabranu premještanja gornjeg sloja tla i upotrijebljenog uzgojnog supstrata izvan zaraženog područja, osim u sljedećim slučajevima:

i. podvrgnut je odgovarajućim mjerama za uklanjanje navedenog štetnog organizma ili sprečavanje zaraze navedenog bilja; ili

ii. bit će duboko zakopan na odlagalištu pod nadzorom nadležnih tijela i pritom se prevoziti unutar zatvorenih vozila, čime se osigurava da se navedeni štetni organizam ne može širiti.

2. Nadležna tijela na sigurnosnim područjima osiguravaju da se gornji sloj tla, upotrijebljeni uzgojni supstrati i ostaci netretiranog bilja premještaju izvan sigurnosnog područja samo ako nije utvrđena prisutnost navedenog štetnog organizma.

PRILOG VI. Kontakti nadležnih tijela.

Ministarstvo poljoprivrede – Uprava za poljoprivredno zemljište, biljnu proizvodnju i tržište

Pozicija	Djelatnik	E-pošta
Ravnateljica Uprave	Sandra Zokić	sandra.zokic@mps.hr
Viši savjetnik specijalist	Sandra Andrić	sandra.andric@mps.hr
Načelnik Sektora fitosanitarne politike	Ivica Delić	ivica.delic@mps.hr
Voditelj Službe za biljno zdravstvo	Tomislav Petrović	tomislav.petrovic@mps.hr
Voditeljica Odjela za biljno zdravstvo	Marijana Kelava	marijana.kelava@mps.hr

Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu – Centar za zaštitu bilja

Pozicija	Djelatnik	E-pošta
Voditeljica Centra	Zdravka Sever	zdravka.sever@hapih.hr
Rukovoditelj Odjela za biljno zdravstvo	Dario Ivić	dario.ivic@hapih.hr
Rukovoditelj Odjela za dijagnostiku i analitiku	Ivan Poje	ivan.poje@hapih.hr
Rukovoditelj Odsjeka za karantenu	Goran Ivančan	goran.ivancan@hapih.hr

Hrvatski šumarski institut

Pozicija	Djelatnik	E-pošta
Ravnateljica	Sanja Perić	sanjap@sumins.hr
Predstojnica Zavoda za zaštitu šuma i lovno gospodarstvo	Dinka Matošević	dinkam@sumins.hr
Koordinator Programa posebnog nadzora	Nikola Zorić	nikolaz@sumins.hr

Državni inspektorat Republike Hrvatske – Sektor za nadzor poljoprivrede i fitosanitarni nadzor

Djelatnik	E-pošta	Telefon
Babun Mario	mario.babun@dirh.hr fitoinspekcija.porec@dirh.hr	099/8156 262

Bakula Damir	damir.bakula@dirh.hr fitoinspekcija.vukovar@dirh.hr	099/8156 246
Bilušić Nikica	nikica.bilusic@dirh.hr fitoinspekcija.zadar@dirh.hr	099/2271 602
Carić Leo	leo.caric@dirh.hr fitoinspekcija.split@dirh.hr	099/8156 279
Čegelj Srećko	srecko.cegelj@dirh.hr fitoinspekcija.varazdin@dirh.hr	099/8156 203
Gregurec-Tomiša Irena	irena.gregurectomisa@dirh.hr fitoinspekcija.koprivnica@dirh.hr	099/8156 213
Knez Jelena	jelena.knez@dirh.hr fitoinspekcija.varazdin@dirh.hr	099/8156 306
Kovačev-Matijević Slavica	slavica.kovacevmatijevic@dirh.hr fitoinspekcija.osijek@dirh.hr	099/8156 239
Lovrec Gordana	gordana.lovrec@dirh.hr fitoinspekcija.varazdin@dirh.hr	099/3647 452
Milas Miroslav	miroslav.milas@dirh.hr fitoinspekcija.osijek@dirh.hr	099/8156 241
Miličić Siniša	sinisa.milicic@dirh.hr fitoinspekcija.osijek@dirh.hr	099/8156 251
Munder Mladen	mladen.munder@dirh.hr fitoinspekcija.porec@dirh.hr	099/8156 265
Murk-Burčul Danijela	danijela.murk-burcul@dirh.hr fitoinspekcija.zadar@dirh.hr	099/8156 285
Puhalo Biserka	biserka.puhalo@dirh.hr fitoinspekcija.koprivnica@dirh.hr	099/8156 214
Rack Kristian	kristian.rack@dirh.hr fitoinspekcija.osijek@dirh.hr	099/2439 043
Vidović Vesna	vesna.vidovic@dirh.hr fitoinspekcija.krapina@dirh.hr	099/2439 041

Vidović Zvonimir	<u>zvonimir.vidovic@dirh.hr</u> <u>fitoinspekcija.zadar@dirh.hr</u>	099/8156 249
------------------	--	--------------